

JONAS CLIMACUS
FILOSOFIJOS TRUPINIAI

1844 m. birželio 13 d.

1. Kas toks istorinis Climacus? Graikiškai Climax reiškia kopėčias, bet buvo ir vienuolis Climacus teologas šv. Kotrynos vienuolyne Sinajaus kalne (c. 570-649) išgarsėjęs veikalu *Kopėčios į Rojų*), kur aprašo 30 laiptelių nugalint aistras ir rūpesčius ir siekiant amžinosios dieviškos palaimos (palyginkite su Epikūriškąja ataraxia). 1532 veikalas išverstas į ispanų kalbą ir greit išpopuliarėjęs Rytų krikščionybėje. Antras jo garsus ir ypač populiarius Vakarų bažnyčioje kūrinys yra *Kristaus imitavimas*. Kodėl Kierkegaardas pasirinko šį pseudonimą? Ar Kierkegaardo Climacus yra toks pat atsidavęs tikintysis, kaip ir istorinis Climacus vienuolis? Kodėl pasirinktas istorinis personažas?
2. Filosofijos Trupiniai yra vienas iš nedaugelio Kierkegaardo veikalų, kurie paremti filosofinės literatūros studijomis, veikale minimi filosofai ir jų darbai: ką galite pasakyti apie Kierkegaardo pasirinkimus, preferencijas ir analizės būdus.
3. Kaip Climacus- Kierkegaardas formuluoja būtinybę eiti toliau, nei leidžia Sokratiškosios metempsychosės prisiminimų apie tiesą epistemologinės galimybės. Ar Kierkegaardo manymu yra koks nors žinojimas, kuris paskatintų sielą atsigręžti į tikrąjį tikėjimą? „*Ar galima rasti istorinį išeities tašką amžinajai sąmonei; kaip istorinis išeities taškas gali dominti daugiau, nei istoriškai; ar galima amžinąją palaimą statyti ant istorinių žinių pamatų?*“
4. Subjektyvaus mąstytojo ir objektyvios istorinės tiesos santykio problema: ar galima išmokti tiesos?
5. Ar Climacus- Kierkegaardas išreiškia anti-Sokratišką poziciją? Ką siūlo Climacus- Kierkegaardas vietoj Sokratiško aiškinimo apie individo ir tiesos santykį?
6. Ar Trupiniai yra veikalas, kuriame Kierkegaardas supriešina apreiškimą/krikščionybę ir žmogiškąjį racionalumą/ filosofiją? Climacus-Kierkegaardas kritikuoja Anzelmo Kenterberiečio "*Cur Deus Homo*" poziciją apie „tikėjimą siekiantį supratimo“, bet pats juk rašo savo veikalą siekdamas supratimo?
7. Climacus- Kierkegaardo santykis į Descartes poziciją egzistencijos, mąstymo ir Dieviškosios tobulybės klausimais.
8. Švento Rašto ir Jėzaus Kristaus asmenybės istoriškumo problema 18-19 a. istorikų ir filosofų akimis:
  - Istorinių išganymo įrodymų paneigimas Kanto veikle „Religija vien tik proto ribose“ ir šio veikalo įtaka Climacus pozicijai.
  - Strauss *Leben Jesu* (1836) taip pat pabrėžiama simbolinė Evangelijų reikšmė.
  - Leibniz atskyrė proto ir fakto tiesas (taigi tikėjimo tiesos būtų proto tiesos), Gotthold Ephraim Lessing (1729-81) rašė, jog pripažinus, kad Kristus tikrai buvo nukryžiuotas ir kad tikrai prisikėlė iš numirusių, dar visai nereiškia pripažinti, kad jis tikrai buvo Dievo sūnus...
  - Hegel manė, kad viskas, tame tarpe ir pažinimas, yra tik priemonė tai misijai įvykdyti, kuri absoliučios dvasios panlogistiniame plane paskirta kiekvienam individui, Hegeliui Kristus, tik misijos vykdytojas ir nieko daugiau, todėl ar jis buvo ar nebuvo ne tiek jau ir svarbu, jei krikščionybė yra...
  - Kokie buvo kiti autoriai, jaudinę Kierkegaardo protą ir vaizduotę šiuo klausimu?

9. Climacus –Kierkegardas labai kritiškas krikščionybės racionalumo ir tiesos apologetų atžvilgiu, bet ar Trupiniai nėra savotiška apologija?
10. Sokratas ir Jėzus Kierkegaard *Filosofijos trupiniuose*.
11. Plyginkite Trupinius su Aurelijaus Augustino dialogu „*Apie mokytoją*“.
12. Mokytojas ir mokinys, kodėl, skirtingai nuo Sokrato, Jėzus nelygus savo mokiniams?
13. Jane Durane (KIERKEGAARD'S CHRISTIAN REFLECTIVITY: ITS PRECURSORS IN THE AESTHETIC OF "EITHER/OR". *International Journal for-Philosophy of Religion*. 1985; 17, p. 131-137) sako, kad Kierkegaard aprašytas mokytojo ir mokinio santykis kažkuo primena suvedžiojimą, aprašyta „Arba/Arba“ (pabandykite surasti paraleles).
14. Kaip Climacus sujungia universalizmo ir partikuliarizmo principus bandydamas atsakyti į klausimą: kaip tapti tikru Kristaus mokiniu?
15. Kas yra anot Climacus -Kierkegaard „nelaiminga meilė“ Dievui?
16. Kierkegardas apie krikščioniškos nuodėmės sampratos perkeistą pažinimo supratimą. Visas blogis iš ignorancijos. Negatyvioji epistemologija: Tiesą galime pažinti tik pažinę netiesą per nuodėmę?
17. Apreiškimas kaip nelaike ir nepažinimo tiesoje besiskleidžiantis paradoksas: Kristaus sekėjai ir šių laikų įtikėję juo žmonės yra tokioje pat padėtyje istorinės tiesos ir žinojimo tikrumo prasme. Tikėjimas ir absurdas.
18. Proto aistra, kaip ją ir jos vaidmenį pažinimo ir tikėjimo reikaluose aiškina Kierkegardas.
19. Dievas kaip išganytojas. Kodėl Kierkegardas aptardamas šį klausimą vėl lygina Sokratą ir Jėzų, jų panašumus (kokius?), bet jau čia akcentuoja jų skirtumą per meilę? (dialektinis grįžimas? Sistemos kūrimas?) Kaip manote, kodėl ir vėl pasirenkamas pavyzdys primenantis tikėjimo riterio pasirinkimo klausimą: Valdovo ir tarnaitės meilė (Kierkegaard poetika).
20. Dieviška meilė kaip tikėjimo priežastis ir jo sąlyga (mokytojas mokiniui duoda sąlygas pažinti), bet juk meilėje pasikeisti gali tik tas kuris myli, o ne tas, kuris mylimas, kur ir kodėl įvyksta „šuoilis“, perkeičiantis įtikėjusiojo gyvenimą?
21. Climacus-Kierkegardas ir Jokūbas Arminianas (16 a. Kalvinistų teologas), Pelagius ir Augustinas apie laisvą valią, laisvą apsisprendimą ir laisvę. Tikėjimo paradoksas: tikėjimas kaip dovana ar kaip tikslas užduotis, kurią duoda Dievas?
22. Dievo absoliutus paradoksas: Dievažmogis. Ar įtikėjusiojo šuoilis nugalint šį paradoksą yra agnostinis?
23. Tikėjimas kaip šuoilis į idealią realybę. Ideali realybė kaip pažinimas daiktų esmių, o ne reiškinių, ar jis įtarpintas ar neįtarpintas, kokie prieštaravimai čia atsiveria? (Kokia čia Kanto įtaka ir koks Kierkegaard santykis su Kantu).
24. Kuria prasme Climacus- Kierkegardas teigia, kad ir žmogus yra dievas? Savimonės ir tapatybės problema Trupiniuose.
25. Climacus- Kierkegaard negatyvioji teologija Trupiniuose.
26. Epistemologinis paradoksas kaip Dievo atsakas į žmonių nežinojimą ir teisios ignoravimą panaikinant nuodėmę.
27. Evans Stephen kritikuoja Kierkegaardą už sumenkinimą istorinės tiesos pažinimo tikėjimo klausimuose. Evans sako, kad žinojimas negali apspręsti tikėjimo, bet tai nereiškia žinojimo reikšmės menkinimo, nes taip yra paneigiama apskritai šventų raštų ir švento Padavimo prasmė. (pakomentuokite) (Stephen C. EVANS. *The Relevance of Historical Evidence for Christian Faith: A Critique of a Kierkegaardian View*. *Faith-and-Philosophy*. 1990; 470-485).

28. Benjamin Daise kritikuoja Evanso (apšvietos) ir Pojmano (klaidinančiojo pažinimo) Kierkegaardo epistemologijos interpretaciją ir sako, kad Kierkegaardro nuostata apskritai nėra epistemologinė – tai praktinės filosofijos veikalas, kurio tikslas – atsakyti, kaip žmogui prasmingai gyventi (The Will to Truth in Kierkegaard's "Philosophical Fragments". *International Journal for Philosophy of Religion*. 1992; 31(1), p. 1-12).
29. Gruodžio 30, 1929 Ludwig Wittgenstein diskusijoje su Vienos ratelio nariais citavo Kierkegaardą, tiksliau jo Trupinius, sakydamas, kad būtent tai ką SK vadina ultimatyviu paradoksu yra ne kas kita, kaip artėjimas prie kalbos galimybių ribų... (pakomentuokite Kierkegaardro atliktą Filosofijos trupiniuose kalbos kritikos analizę).
30. Kokios yra strategijos, kurių pagalba Climacus bando išsakyti tai, kas neišsakoma?
31. Climacus-Kierkegaardro požiūris į dieviškąją terminologiją: nominalizmas ar „giluminė gramatika“ kaip ją paskui pavadino Wittgensteinas.
32. Prisimenant tris gyvenimo stadijas ar sferas, kurios iš jų problemas aptaria Climacus-Kierkegaardas Trupiniuose ?
33. Ką galite pasakyti apie humoristinio, ironiško, polemiško stiliaus vaidmenį Trupiniuose.
34. Kaip Climacus-Kierkegaardro proto samprata atrodo šioulaikinėje postmodernizmo perspektyvoje?

JONAS CLIMACUS
BAIGIAMASIS NEMOKSLINIS PRIERAŠAS
FILOSOFIJOS TRUPINIAMS

1. Kodėl baigiamasis? Ar tai susiję su Climacus- Kierkegaardro biografiniais „vingiais“ (SK prašė sau parapijos kaime), ar tai filosofinio darbo apibendrinimo pabrėžimas ir Kierkegaardas rimtai buvo nusprendęs nieko daugiau neberašyti?
2. Kodėl Climacus- Kierkegaardui prireikė pereiti nuo „mokslinio“ Trupinių stiliaus prie „nemoksliško“ Prierišo stiliaus?
3. Kiek rimtas yra Kierkegaardro pareiškimas kad laimė yra aukščiausias gėris ir telos? Kaip Climacus- Kierkegaardro laimė atrodo Aristotelio eudaemonius ir Kanto šventybės perspektyvoje?
4. Kaip Climacus-Kierkegaardas panaudoja Diotimos/Sokrato ir Eroso/egzistencijos Platono „Puotoje“ analizę aiškinimui egzistencijos sąvokos kaip dialektinės sintezės tarp amžino ir laikino, tobulo ir netobulo...
5. Ar Climacus- Kierkegaardro pareiškimas, kad jis negyvena Kristumi yra ironiška savikritika ar tuo siekiama dar ko nors?
6. Ar Nemokslinis Prierišas yra spekuliatyvaus mąstymo įveika -,„šuo“ ? Ką čia reiškia rizika tikėti? Ar nėra prieštaravimo tarp to, kad rizikos samprata negalima be rizikuojančio subjekto skepticizmo (kitaip kokia gi čia rizika?) ir rizikos laipsnio, kaip jį nubrėžia Climacus-Kierkegaard: ar teisinga tada, kad tikintysis labiau rizikuoja už netikintį? Prisiminkite garsiasias Paskalio lažybas!